

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Ion Guzun, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Alexandru Plîngău, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău din 01 martie 2021 și deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, în privința inculpatului

Madan Alexandru XXXXXX.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 20.01.2019 – 01.03.2021,
instanța de apel: 31.03.2021 – 16.06.2021,
instanța de recurs: 17.08.2021 – 06.10.2021.

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 01 martie 2021, Madan Alexandru a fost condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la 6 luni închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea i-a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 1 an.

De la inculpat s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 1680 lei.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Madan A., acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, urmărind scopul punerii în circulație a drogurilor, fără scop de înstrăinare, a păstrat asupra sa droguri, până la 16 mai 2018, orele 11.42, când, în momentul în care se afla în sediul IP Ciocana al DP mun. Chișinău din mun. Chișinău str. Voluntarilor 3/1, de către OSI al SPC a SII a IP Ciocana, Bolocan A., au fost ridicate două pachetele de tip zip-lock, confecționate din două bancnote cu nominalul de 1 leu cu seria A0203 cu nr. 010259 și, respectiv, seria A0187 cu nr. 620860 în care se afla două substanțe cu aspect de praf și bulgări de

culoare albă care, conform raportului de constatare tehnico-științific nr. 34/12/IR-233 din 11.07.2018, reprezintă PVP, care se atribuie la substanțe stupefiante, cu masa totală de 0,075 gr. care, în corespundere cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 privind Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, constituie proporții mari.

Instanța a reținut că, vina inculpatului a fost demonstrată prin probele administrate și acțiunile lui urmează a fi încadrate în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, ca păstrarea drogurilor, săvârșită în proporții mari, fără scop de înstrăinare.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune ușoară, care se pedepsește cu închisoare de până la 1 an, că acesta anterior nu a fost judecat, însă s-a eschivat de la instanța de judecată, fiind anunțat în căutare, că nu au fost constatate circumstanțe atenuante și agravante, concluzionând ca fiind echitabilă și proporțională faptei săvârșite aplicarea pedepsei cu închisoare, cu dispunerea neexecutării pedepsei aplicate.

Ori, potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Olesea Rusu, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa de 6 luni închisoare, cu executare.

Apelanta a invocat că pedeapsa aplicată inculpatului este blândă și inequitabilă, în sensul suspendării executării ei, în cazul în care acesta se eschivează de instanța de judecată, acest comportament demonstrând și atitudinea lui față de cele comise.

Astfel, nu poate să-i fie suspendată condiționat executarea pedepsei unei persoane care se ascunde de la îndeplinirea justiției și nu conștientizează faptele comise.

Deci, ținând cont de fapta comisă și urmările produse, executarea reală a pedepsei închisorii va fi în acord cu principiul proporționalității.

3.1. A declarat apel și avocatul Valentin Cristea, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal în privința inculpatului să fie încetat în temeiul art. 217 alin. (5) Cod penal.

Apelantul a indicat că inculpatul nu a beneficiat de un proces echitabil, garantat de art. 6§1 3(d) din CEDO, deoarece prima instanță nu și-a motivat clar și convingător decizia de condamnare și nu a dat răspuns la argumentele apărării, care desființează învinuirea înaintată de acuzare.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, ambele apeluri au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea pentru care a fost condamnat, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75-77 Cod penal și a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise, de motivul

acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, instanța de fond a stabilit că inculpatul a comis o infracțiune ușoară, că acesta anterior nu a fost judecat, însă s-a eschivat de la instanța de judecată, fiind anunțat în căutare, că nu au fost constatate circumstanțe atenuante și agravante, împrejurări în care scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului, va fi pe deplin atins, prin menținerea pedepsei închisorii.

Totodată, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de el este un incident în viața acesteia.

Prin urmare, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța de judecată trebuie să dea o motivare suplimentară din care considerente a concluzionat că inculpatul nu este rațional să execute real termenul pedepsei stabilite. Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că acesta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Deci, în privința inculpatului corect au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal, ținând cont de personalitatea acestuia, și anume, că este pentru prima dată în conflict cu legea.

Or, pedeapsa penală are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, concretizând dezaprobarea legală și judiciară, atât în ceea ce privește fapta penală săvârșită, cât și în ceea ce privește persoana inculpatului. Pe de altă parte, pedeapsa trebuie să fie astfel individualizată încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte penale similare. Aprecierea instanței de judecată că scopul pedepsei poate fi atins și fără aplicarea imediată a acesteia, trebuie să se fundamenteze pe un complex de elemente obiective și subiective, care să conducă la concluzia că scopul pedepsei, poate fi realizat și în acest mod.

Prin urmare, în privința inculpatului nu se impune în mod imperativ ca executarea pedepsei să fie în regim real, or, nu trebuie pus accentul în mod deosebit pe rolul punitiv al sancțiunii, în detrimentul celui educativ și de reintegrare socială, interesul comunității fiind ca asemenea fapte să nu se mai repete, iar inculpatul să se

reintegreze în societate în spiritul respectării normelor legale indiferent de orice tentații.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Alexandru Plîngău, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri privind excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

Recurentul a indicat că instanța era obligată să indice care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate atenuante și în corelație cu care date despre persoana inculpatului servesc temei de aplicare a art. 90 Cod penal, or, acesta *nu recunoaște vina* și se eschivează de răspunderea penală, fiind anunțat în căutare.

Concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei aplicate inculpatului sunt neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei, neîntemeiat fiind menținută soluția de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal.

Instanța de apel era obligată să se expună asupra motivelor invocate în apelul acuzării, și anume că, inculpatul *nu a recunoscut vina* și s-a eschivat de la organul de urmărire penală și instanța de judecată.

Deci, sunt greșite concluziile instanței de apel în partea aplicării art. 90 Cod penal în privința inculpatului, în situația în care acesta a comis o infracțiune din domeniul circuitului ilegal al substanțelor narcotice, *nu a recunoscut vina, nu s-a căit de fapta comisă*, s-a eschivat de la răspunderea penală.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul

prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. La stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului. Totodată, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelul de pe rol.

Deci, în circumstanțele în care inculpatul s-a eschivat de la instanța de judecată, fiind anunțat în căutare, dar a săvârșit o infracțiune ușoară, nu are antecedente penale, nu au fost stabilite circumstanțe agravante, acestea nefiind invocate nici în rechizitoriu, instanțele de fond și de apel întemeiat au concluzionat că corectarea și reeducarea lui este posibilă fără izolare de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii, pentru o perioadă de probațiune, conform art. 90 Cod penal.

Astfel, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane (*pct. 2., 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5. din prezenta decizie*, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 101 alin. (2) și (3), 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost

puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

În același timp, conform art. 66 alin. (2) pct. 2) și 8) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul de a tăcea și a nu mărturisi împotriva sa, să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgându-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nicio consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa. Potrivit art. 103 alin. (3), 104 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul nu poate fi forțat să mărturisească împotriva sau să-și recunoască vinovăția și nu poate fi tras la răspundere pentru refuzul de a face astfel de declarații.

Deci, argumentele recurentului că inculpatul *nu a recunoscut vina și nu s-a căit de fapta comisă*, sunt absolut neîntemeiate (*pct. 5. din decizie*).

Ori, această circumstanță constituie un drept legal al inculpatului și nu face parte din categoria celor agravante, prevăzute în art. 77 Cod penal.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că hotărârile atacate cuprind motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Alexandru Plîngău, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 01 martie 2021 și deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, în privința inculpatului Madan Alexandru X, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 05 noiembrie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Victor Boico